

paa, at der i saa Henseende efter mit Kendskab til Stillingen rundt om i Landet er i alt Fald eet Sted i Forslaget — og jeg indrømmer: ogsaa i dette Forslag, for det er overensstemmende med det i Fjor vedtagne —, hvor man ikke har taget det Hensyn. Det er Forslaget om, at Købstaden Nørresundby og Halvdelen af Købstaden Aalborg skulle være samme Valgkreds. Jeg sagde den Gang, at den Mand, der skal være Repræsentant for hele Nørresundby og et Stykke af Aalborg, vil som lokal Mand være ilde stedt, for det har vist sig i mange Aar, at Nørresundbys og Aalborgs Interesser i Regelen gaa imod hinanden, og naar han skal varetage de lokale Interesser, vil han næsten altid være i den Situation at maatte gaa imod en Del af sin Valgkreds' Interesser — naar man ser bort fra det politiske, selvfølgelig. Jeg har ikke fundet Anledning til at røre ved det i Fjor vedtagne, men jeg skal være villig til under en eventuel Udvalgsbehandling at tage de forskellige Spørgsmaal op, der kan være Anledning til at tage op, og være behjælpelig med, om muligt, at finde en Ordning, som i saa Henseende kan være tilfredsstillende. Jeg gør opmærksom paa, at der bør tages et vist Hensyn til, at man ikke nu i alt for høj Grad deler de mange Kredse, der nu i mange Aar have betragtet sig selv som en fælles Valgkreds. Saa selv om der nu kunde være Grund til af Hensyn til lokale Interesser at lægge dem om, saa bør man dog vist fremdeles tænke lidt paa, at de Sogne nu en Gang have regnet sig som hørende til samme Valgkreds, og at man ikke i alt for høj Grad skal lave om derpaa.

Saa have to ærede Medlemmer, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) og det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (R. Andersen), henstillet, om man ikke kunde slippe med noget mindre end 129 Kredse som foreslaaet, og gjort opmærksom paa, at naar man tog Hensyn til Vælgertallet, vilde man sikkert kunne naa en tilfredsstillende Ordning uden at forøge Kredsenes Antal med de 15, som ere foreslaaede. Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds mente, at 7 kunde være tilstrækkeligt, og idet han tog Bornholm og Færøerne fra, regnede han samtlige Vælgere sammen og dividerede dem med de 111 Kredse, derved fik han et Gennemsnitstal paa 4,145, og saa regnede han, at en Forøgelse af Kredsene i København med 4, paa Frederiksborg med

2 og i Københavns Amt med 1, i alt 7, vilde være tilstrækkeligt til, at ingen Kreds fik i alt Fald noget nævneværdigt over Gennemsnitstallet, Jeg gør opmærksom paa, at det er ikke i Overensstemmelse med Grundlovens nuværende Bestemmelse, naar man udelukkende regner efter Hensynet til Vælgerantallet, og heller ikke med den foreslaaede Grundlovbestemmelse, hvor man baade tager Hensyn til Befolkningstætheden og Vælgertallet, men hvor man har sat Indbyggertallet i Spidsen. Jeg tror, der er noget berettiget i, at man har givet den foreslaaede Grundlovsændring netop denne Form — jeg har for Resten i sin Tid som Medlem af det paagældende Udvalg af dette høje Ting været medvirkende til, at Forslaget fik denne Form, jeg tror, det var allerede i Samlingen 1905—06. Det maa jo huskes, at Rigsdagsmænd ere ikke alene Repræsentanter for Vælgerne, men for alle dem, som bo indenfor Valgkredsen — man taler jo om lokale Repræsentanter. Saa længe Forholdet er som nu, at alle Kvinderne, der, om jeg saa maa sige, ere den store Halvdel af Befolkningen indenfor Valgkredsen, ingen Valgret have, er det selvfølgelig, at den paagældende er Repræsentant ikke alene for dem, der have Valgret, men for alle dem, der bo i Kredsen. Hvis man imidlertid gør det samme Regnestykke med Indbyggerne, som det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds har gjort med Hensyn til Vælgerne, vil man, saa vidt jeg kan se, for Københavns og Frederiksborgs Vedkommende dog naa det samme Resultat, at de nemlig skulle have henholdsvis 4 og 2 for at komme op med Hensyn til Repræsentation paa det, som bliver gældende for hele Landet. Men saa vil det gøre nogen Forandring i det øvrige Land, navnlig medføre, at man nogle Steder skal nedlægge Valgkredse, og det er det, der er saa overmaade vanskeligt, og hvorfor det vist ikke lader sig gøre at slippe billigere fra det end med de 129 Kredse, her foreslaas.

Til Slutning skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Rode). Den højtærede Konseilspræsident har jo allerede gjort nogle Bemærkninger vedrørende Spørgsmaalet om bundet eller, som det ærede Medlem foretrækker, frit Omvalg. Jeg er i saa Henseende enig med den højtærede Konseilspræsident. Jeg skal først gøre en lille Sidebemærkning i samme Retning, som det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (R. Andersen)